



Občina Šmartno pri Litiji

Župan

Štev.: 617-10/2015

Dne: 25.3.2015

OBČINSKEMU SVETU OBČINE
ŠMARTNO PRI LITIJ

ZADEVA: Odlok o razglasitvi cerkve sv. Lucije v Mišjem Dolu za kulturni spomenik lokalnega pomena – predlog za prvo branje

Predlagatelj: Rajko Meserko - župan Občine Šmartno pri Litiji

Poročevalca: Karmen Sadar, Peter Avbelj

Pravna osnova: 11., 12. in 13. člen Zakona o varstvu kulturne dediščine (Ur. l. RS, št. 16/08, 123/08, 8/11-ORZVKD39, 90/12, 113/13), 16. člen Statuta Občine Šmartno pri Litiji (Ur. l. RS, št. 33/03, 106/03, 34/04)

Namen: Obravnava in sprejem Odloka o razglasitvi cerkve sv. Lucije v Mišjem Dolu za kulturni spomenik lokalnega pomena v prvem branju

Predhodna obravnava: Odbor za družbene dejavnosti, Komisija za statut in pravna vprašanja

Občinskemu svetu Občine Šmartno pri Litiji predlagam po opravljeni razpravi v sprejem naslednji sklep:

SKLEP 1: Občinski svet Občine Šmartno pri Litiji sprejme Odlok o razglasitvi cerkve sv. Lucije v Mišjem Dolu za kulturni spomenik lokalnega pomena v prvem branju

Pripravila
mag. Karmen Sadar

Priloga:

- Obrazložitev
- Predlog odloka



Župan občine
Šmartno pri Litiji:
Rajko Meserko



Občina Smartno pri Litiji

Župan

OBRAZLOŽITEV:

Predlagani odlok opredeljuje lokacijo kulturnega spomenika, varstveni režim na spomeniku, varstveni režim na vplivnem območju ter naloge varovanja spomenika, ki jih Zakon o varstvu kulturne dediščine podeljuje strokovnim službam.

Obvezne elemente strokovnih podlag za razglasitev objekta za kulturni spomenik lokalnega pomena je izdelal Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Ljubljana.

Lastnosti, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik lokalnega pomena:

Baročna romarska cerkev je bila v 17. stoletju postavljena na mestu prejšnje. Pravokotna ladja se nadaljuje v enako visok, vendar ožji pravokotno zaključen prezbiterij. Baročni zvonik je postavljen pred levi del ladje, desni prislonjeni del pa predstavlja vhodno lopo z dvema lokoma v pritličju; strešina zahodnega pročelja se nadaljuje kot enotna streha ladje in prezbiterija. Zunanjsčina je členjena s širokimi lizenami, ki obrobljajo plitva polja okrog okenskih odprtín. Na zunanji zahodni steni ladje v vhodni lopi so ohranjeni sledovi poslikav, desno od kamnitega vhodnega portala pa je ohranjen kamnit oltar, na katerem je včasih stal lesen oltar sv. Lucije, ki so ga leta 1963 preselili v cerkev pod kor. Celotno širino prezbiterija zavzema glavni oltar svete Lucije s konca 17. stoletja (čas stiškega opata Antona barona Gallenfelsa, 1688-1719). Letnica 1759 na zlatem oltarju je verjetno nastala ob prvi prenovi. Glavni tron s sliko svete Lucije zakriva kip svetnice s palmo mučeništva, obkroženo z angeli. Sočasna sta stranska oltarja, levi Marije Brezmadežne in desni svetega Jožefa. Ob severni steni ladje je prižnica s kipi štirih evangelistov iz enakega obdobja. Mali leseni oltar svete Lucije pod korom je s konca 17. stoletja

Prenosne orgle iz začetka 18. stoletja (morda celo iz 17. stoletja), so uporabljali ob procesijah in so vsekakor med pomembnejšimi v Sloveniji (izvor glasbila po razkošni dekoraciji lahko pripišemo župnijski cerkvi na Primskovem ali samostanu Stična); na notranji strani lesenih poslikanih kril, sta za razliko od ustaljenega motiva drugod po Sloveniji (Davida in Cecilije), prizora Poklona treh kraljev in Kristusovega rojstva.

Spomenik je zavarovan z namenom, da se:

- ohranijo kulturne, umetnostne, zgodovinske in krajinske vrednote spomenika;
- poveča pričevalnost kulturnega spomenika;
- predstavi kulturne vrednote spomenika in situ in v medijih;
- spodbudi učno-predstavitveno in znanstveno raziskovalno delo.

Sprejetje predlaganega akta o razglasitvi za kulturni spomenik ne predstavlja dodatnih finančnih posledic za Občino Smartno pri Litiji.

Pripravila: Karmen Sadar

Na podlagi 11., 12. in 13. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Ur. l. RS, št. 16/08, 123/08, 8/11-ORZVKD39, 90/12, 113/13) in 16., 106. in 109. člena Statuta Občine Šmartno pri Litiji (Uradni list RS, št. 33/2003, 106/2003, 34/2004) je Občinski svet Občine Šmartno pri Litiji na ___ seji dne _____ 2015 sprejel

ODLOK

o razglasitvi cerkve sv. Lucije v Mišjem Dolu za kulturni spomenik lokalnega pomena

1. člen

Za kulturni spomenik lokalnega pomena se razglasi naslednja enota dediščine z lastnostmi arhitekturnega spomenika: Mišji Dol - cerkev sv. Lucije, EŠD 2192.

2. člen

Lastnosti, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik lokalnega pomena:

Baročna romarska cerkev je bila v 17. stoletju postavljena na mestu prejšnje. Pravokotna ladja se nadaljuje v enako visok, vendar ožji pravokotno zaključen prezbiterij. Baročni zvonik je postavljen pred levi del ladje, desni prislonjeni del pa predstavlja vhodno lopo z dvema lokoma v pritličju; strešina zahodnega pročelja se nadaljuje kot enotna streha ladje in prezbiterija. Zunanjščina je členjena s širokimi lizenami, ki obrobijo polja okrog okenskih odprtih. Na zunanji zahodni steni ladje v vhodni lopi so ohranjeni sledovi poslikav, desno od kamnitega vhodnega portala pa je ohranjen kamnit oltar, na katerem je včasih stal lesen oltar sv. Lucije, ki so ga leta 1963 preselili v cerkev pod kor. Celotno širino prezbiterija zavzema glavni oltar svete Lucije s konca 17. stoletja (čas stiškega opata Antona barona Gallenfelsa, 1688-1719). Letnica 1759 na zlatem oltarju je verjetno nastala ob prvi prenovi. Glavni tron s sliko svete Lucije zakriva kip svetnice s palmo mučeništva, obkroženo z angeli. Sočasna sta stranska oltarja, levi Marije Brezmadežne in desni svetega Jožefa. Ob severni steni ladje je prižnica s kipi štirih evangelistov iz enakega obdobja. Mali leseni oltar svete Lucije pod korom je s konca 17. stoletja

Prenosne orgle iz začetka 18. stoletja (morda celo iz 17. stoletja), so uporabljali ob procesijah in so vsekakor med pomembnejšimi v Sloveniji (izvor glasbila po razkošni dekoraciji lahko pripišemo župnijski cerkvi na Primskovem ali samostanu Stična); na notranji strani lesenih poslikanih kril, sta za razliko od ustaljenega motiva drugod po Sloveniji (Davida in Cecilije), prizora Poklona treh kraljev in Kristusovega rojstva.

3. člen

Cerkev stoji v bregu, zahodno od naselja na parc. št. 260/2, k.o. Gradišče.

Vplivno območje spomenika obsega parcele št. 298, 260/1, 261/1, 261/2, 880/16-del, 249, vse k.o. Gradišče.

Meje varovanega območja spomenika so vrisane na temeljnem topografskem načrtu v merilu 1:5000 in preglednem katastrskem načrtu v merilu 1:2880. Izvirnika načrtov, ki sta sestavni del tega odloka, hranita:

Ministrstvo za kulturo; Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Ljubljana.

4. člen

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, umetnostnih in arhitekturnih, zgodovinskih ter krajinskih vrednot v celoti, v njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- prepoved predelav vseh likovnih in tehničnih prvin stavbe, ki so ovrednotene kot del spomenika;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v objekt in bližnji odprti prostor ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture objekta in njegove nepremične in premične notranje opreme po načelu ohranjanja njihove izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, velikosti, oblike, sestave in barvne podobe;
- strokovno prenovo okrnjenih izvirnih prvin arhitekture v smislu rekonstrukcije avtentične zunanje podobe spomenika;
- prepoved spreminjanja varovanih vrednot arhitekturne zasnove zunanosti in notranosti objekta ter njegove obstoječe opreme z rušenjem in odstranjevanjem kot tudi z nadzidavo, prezidavo in dodajanjem posameznih prvin;
- prepoved spreminjanja višinskih gabaritov objektov v neposredni bližini spomenika zaradi ohranjanja funkcije prostora, njegovega zgodovinskega pomena in vedutnih pogledov na spomenik.

Spomenik je zavarovan z namenom, da se:

- ohranijo kulturne, umetnostne, zgodovinske in krajinske vrednote spomenika;

- poveča pričevalnost kulturnega spomenika;
- predstavi kulturne vrednote spomenika in situ in v medijih;
- spodbudi učno-predstavitveno in znanstveno raziskovalno delo.

5. člen

Lastniki spomenika morajo s spomenikom ravnati kot dobri gospodarji, ga vzdrževati na lastne stroške, oziroma ohranjati njegovo substanco, podobo in položaj v okolici, varovati spomenik pred nevarnostjo delovanja naravnih sil ali človeškega ravnanja ali pa jih prepustiti strokovni organizaciji. Za vsak poseg v spomenik, njegove dele, opremo in vplivno območje spomenika je potrebno pridobiti kulturno varstvene pogoje in na njihovi podlagi kulturno varstveno soglasje pristojne Območje enote ZVKDS.

6. člen

Pristojno sodišče po uradni dolžnosti zaznamuje v zemljiški knjigi status kulturnega spomenika na nepremičninah, navedenih v prvem odstavku 3. člena tega odloka.

7. člen

Nadzor nad izvajanjem odloka opravlja inšpektorat, pristojen za področje kulturne dediščine.

8. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka: 617-10 /2015
Datum:

Župan Občine Šmartno pri Litiji
Rajko Meserko